

Skollunchen: ett förbisett guldägg i utbildningskatalogen?

Ann-Christin Pinola

Kost & Närings fokusgrupp Förskola och skola | Kostdagarna 2024 | 14 mars
Camilla Wiström, Gunilla Martinsson, Kerstin Berg, Therese Lindh, Åsa Kullberg

Pedagogiskt ledarskap - Måltidens betydelse

Dagens frågeställningar:

Är skolmåltiden ett verktyg för att stärka lärandet för våra elever?

Kan skollunchen göra skillnad?

Pedagogiskt ledarskap - Måltidens betydelse

Ann-Christin Pinola,
rektor Töllsjöskolan

Skolverket

Skolinspektionen

Stockholms
universitet

Specialpedagogiska
skolmyndigheten

Skapa goda förutsättningar för måltiden....

Ofta möter jag kostpersonal som säger att det är svårt att nå skolan. Måltidspersonalen gör allt de kan för att möta skolan men vi når inte varandra. Alla, både måltidspersonalen och skolan, vill att eleverna ska lyckas.

Frågeställningen för många är...

Hur får vi med oss rektorn och skolan i frågorna om skollunchen?

Hur kan vi stötta rektorer som säger "Det går inte"?

Är svaret integrerade måltider?

Pedagogiskt ledarskap

Skolans uppdrag ska vila på forskning och beprövad erfarenhet.

Forskning visar att framgångsrika skolor tänker på hela elevens dag för att nå resultat.

John Hattie 2010
Visible learning: 52 000 studier av
ungefär 83 miljoner elever.

Kostdagarna 2024-03-14

Måltidens betydelse

För att vi i skolan ska lyckas med vårt uppdrag behöver vi se över hela elevens situation. Där är skolmåltiden en viktig del.

Kostdagarna 2024-03-14

Skolmåltiden ur ett historiskt perspektiv

Hur tänkte man när skollunchen infördes?

1842 blev skolan obligatorisk

För att alla barn skulle lära sig så mycket som möjligt fick fattiga barn en måltid i skolan, gröt och mjölk. Ca 10% av barnen fick mat. Övriga tog med sig.

Det ska dröja till 1945 innan alla barn får lagad mat i skolan. Då ger staten ett ekonomiskt stöd med specifika krav på näringsinnehåll.

I slutet av 1960-talet upphörde de statliga bidragen och verksamheten övergick i kommunal regi. Nu fanns det ett helhetstänk som innefattade krav på hygien, goda matvanor och bordsskick samt upplevelse av trivsel i samband med måltiden.

Källa: Skolmat Sverige

Kostdagarna 2024-03-14

Måltidens betydelse idag

Tillbaka till frågan:

Ur ett pedagogiskt perspektiv

Kan det vara skollunchen som gör skillnad?

Kan skollunchen bidra till att barn/elever klarar skolan?

Så här tänkte vi: Vi hade bara ett fokus

Hur får vi alla barn att äta och hur skapar vi matro?

Om alla elever äter, hur påverkar det studieron och resultaten?

Kostdagarna 2024-03-14

Måltidens betydelse

Ska vi lyckas behöver vi skapa goda förutsättningar för måltiden...

- schemalagda luncher på lektionstid/integrerade luncher
- i sällskap med vuxna
- tillräckligt med tid

Skollunch - det är unikt i världen

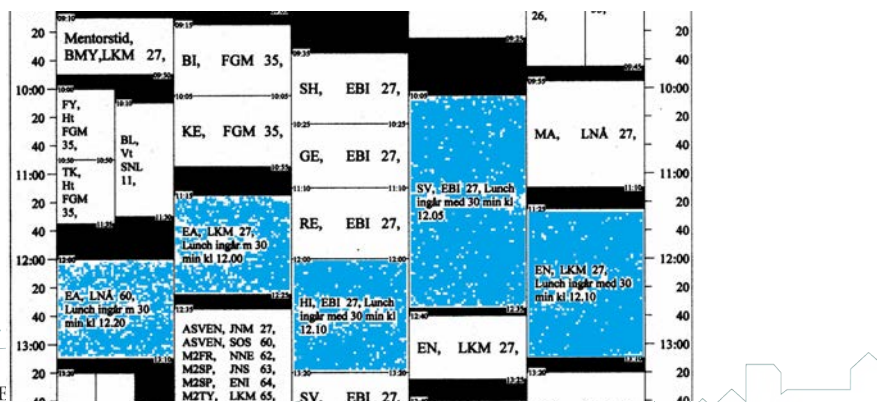
Det skulle visa sig att....

Den integrerade skollunchen

är ett guldägg!

Ett förslag på schema

Måltiden ger stora möjligheter att ...

- bygga relationer
- fostra unga om olika arenor till exempel måltiden
- ge eleverna insikt i måltidens betydelse, både socialt men också ur ett hälso-perspektiv

Integrerade luncher – vårt resultat

Mätta och nöjda elever...

- presterar bättre – får högre måluppfyllelse
- är mer sällan i konflikt - tryggheten ökar
- äter mindre mängd "skräpmat", energidryck, läsk, godis mm

Integrerade luncher – vårt resultat

Mätta och nöjda elever...

- orkar röra sig mer
- svinnet minskar
- nöjda elever, föräldrar och pedagoger

När i stort sett alla elever nådde målen

- Stockholms universitet hörde av sig – utifrån elevernas skolresultat. Lennart Grosin
- Skolinspektionen granskade oss – Rätten till utbildning
- Skolverket bjöd in Ann-Christin att föreläsa om skollunchens betydelse

Skollunch - det är unikt i världen

Skollunchen-

Ett guldägg

Ekonomiskt perspektiv: Idag har många kommuner fokus på ekonomin...

Om vi skulle införa detta skollunch idag?

Vad skulle vi då ställa för krav?

Hur mycket pengar satsar vi på skollunchen?

Jämför det med läromedelskostnad och kompetensutveckling

Skollunch – en outnyttjad resurs?

Hur ser kostnaden ut i Sverige för skollunchen?

Snittkostnaden för en elev i grundskolan juni 2023 är 6800 kr/år

I Bollebygds kommun är kostnaden för lunch ca 8 225 000 kr/år

På Töllsjöskolan är

- Lunch kostnaden ca 635 000 kr/år.
- Läromedel och kompetensutveckling kostar ca 200 000 kr /år.

Vilka insatser behövs för att lunchen ska tänkas in och användas?

Kostdagarna 2024-03-14

Skapa goda förutsättningar för måltiden....

- bjud eleverna på något extra ibland
- stötta elever i behov av stöd
- bjud vårdnadshavare på dagens lunch i samband med föräldramöten i åk 6 och 7

- utställningar, hälsoråd, matsalens utseende

Kostdagarna 2024-03-14

Skapa goda förutsättningar för måltiden....

- Håll diskussionen levande på skolan, gärna med utbildningsinslag
- Skapa ett gott samarbete mellan kost- och skolpersonal
- Skapa nätverk för kommunens alla förskolor, fritids och skolor för att dela erfarenheter.
- Samarbeta med kommunens folkhälsoplanerare och elevhälsans chef

Kostdagarna 2024-03-14

Tack för uppmärksamheten

Vill du veta mer...kontakta gärna

Ann-Christin Pinola
Töllsjöskolan
Telefon 0764-64 72 04

Mailadress:
ann-christin.pinola@bollebygd.se

Kostdagarna 2024-03-14

Till hösten planerar vi för ett studiosamtal med Skolverket, med temat intergrering av skolmat, skolmat som resurs.

*Skicka gärna frågeställningar via QR kod
Koden finns även i Kost & Närings monter
på Dialogtorget och på vår hemsida.*

